

ДЕРЖАВНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ

Система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти

сертифікована на відповідність ДСТУ ISO 9001:2015/ISO 9001:2015

Кафедра фізичної культури та спорту

ЗАТВЕРДЖЕНО

вченою радою ФРГТБ

(пост. п. 10 від «20» 10 2022р.)

Декан

 Надія ВЕДМІДЬ

**ФІЗИЧНА РЕАБІЛІТАЦІЯ І МАСАЖ/
PHYSICAL REABILITATION AND MASSAGE
РОБОЧА ПРОГРАМА/**

COURSE OUTLINE

освітній ступінь	бакалавр/ bachelor
галузь знань	01 Освіта/Педагогіка/Education/Pedagogics
спеціальність	017 Фізична культура і спорт/ Physical Education and Sport
освітня програма	Спортивний менеджмент/Sports management

Київ 2022

Розповсюдження та тиражування без офіційного дозволу ДТЕУ заборонено

Автор: Б. В. ГОРДІЙЧУК, старший викладач

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри фізичної культури та спорту 16. 06. 2022 р., протокол № 5.

Рецензенти: В. Г. ГАМОВ, завідувач кафедри фізичної культури та спорту

Державного торговельно-економічного університету.

Л. В. МАСЕНКО, кандидат педагогічних наук, доцент, НПУ імені

Драгоманова, факультет фізичного виховання, спорту та здоров'я

**ФІЗИЧНА РЕАБІЛІТАЦІЯ І МАСАЖ/
PHYSICAL REABILITATION AND MASSAGE
РОБОЧА ПРОГРАМА/
COURSE OUTLINE**

освітній ступінь	бакалавр/ bachelor
галузь знань	01 Освіта/Педагогіка/Education/Pedagogics
спеціальність	017 Фізична культура і спорт/ Physical Educationand Sport
освітня програма	Спортивний менеджмент/Sports management

1. СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ ТА РОЗПОДІЛ ГОДИН ЗА ТЕМАМИ (ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН)

Теми	Кількість годин				Форми контролю
	Усього годин/ кредитів	з них			
		Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	
Тема 1. Базові відомості про фізичну реабілітацію	14	2	2	10	У
Тема 2. Клінічна та позаклінічна діяльність фізичного терапевта	14	2	2	10	У, К
Тема 3. Реабілітаційне обстеження	14	2	2	10	П, К
Тема 4. Проведення реабілітаційного втручання	14	2	2	10	У, К
Тема 5. Загальні поняття про роль фізичної терапії у реабілітації спортсменів	14	2	2	10	У, К
Тема 6. Основи масажу. Введення у масаж	14	2	2	10	У, П, К
Тема 7. Прийоми масажу	22	2	2	18	П
Тема 8. Масаж окремих частин тіла	26	4	4	18	П,У
Тема 9. Техніка загального масажу та самомасажу	26	4	4	18	У, П
Тема 10. Лікувальний масаж	22	2	2	18	У, К
Разом	180/6	24	24	132	
Підсумки контроль	Письмовий екзамен				

Умовні позначення:

П – письмова самостійна робота;

У – усне опитування;

К – контрольна робота.

2. ТЕМАТИКА ТА ЗМІСТ ЛЕКЦІЙНИХ, СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ ТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

Результати навчання	Навчальна діяльність *	Робочий час студента, год
<i>Знати</i> - теоретичні відомості, предмет, об'єкт дисципліни фізична реабілітація <i>Вміти</i> - визначити історичні етапи розвитку фізичної реабілітації	Лекція 1. Базові відомості про фізичну реабілітацію. <i>План лекції :</i> 1. Визначення поняття реабілітація. 2. Реабілітація та її різновиди. 3. Завдання, принципи реабілітації. 4. Медична, соціальна, психічна реабілітація. 5. Основні законодавчі документи, які регулюють діяльність фізичного терапевта (реабілітолога). Статут Асоціації фізичних терапевтів України. Список рекомендованих джерел: Основний: 2 [с.17-19], 3 [с.56-59], 4 [с.43-47], 5 [с.123-126] Додатковий: 2 [с.87-89], 4 [с.78-81], 5 [с.97-102] Інтернет джерела: 1, 2, 3, 4, 5	2
<i>Знати</i> - поняття, визначення та принципи фізичної реабілітації - основні законодавчі документи фізичного терапевта <i>Вміти</i> - визначати основні реабілітаційні школи - визнати різновиди фізичної реабілітації	Практичне зайняття 1. Зміст фізичної реабілітації <i>План зайняття:</i> 1. Визначення поняття «здоров'я», «здоровий спосіб життя» та ін. 2. Рухова активність людини та її роль в фізичному розвитку людини. 3. Визначення поняття «реабілітація» 4. Історія виникнення реабілітації. 5. Основні реабілітаційні школи. 6. Історія започаткування реабілітації в Україні. Список рекомендованих джерел: Основний: 2 [с.17-19], 3 [с.56-59], 4 [с.43-47], 5 [с.123-126] Додатковий: 2 [с.87-89], 4 [с.78-81], 5 [с.97-102] Інтернет джерела: 1, 2, 3, 4, 5	2
	Самостійна робота Вивчення матеріалу та питань, винесених на самостійне опрацювання. Опрацювання основних (3, 2) та додаткових (1, 9, 10)	10

	літературних джерел. <i>Підготовка до тестування з тем дисципліни може бути здійснена в системі дистанційного навчання. Виконання індивідуального завдання: підготовка презентації за допомогою програми PowerPoint на тему: «Сучасні методи фізичної реабілітації». Онлайн обговорення результатів дослідження.</i>	
<i>Знати</i> - професійні компетентності спеціаліста з фізичної реабілітації <i>Вміти</i> - визначати форми лікарського контролю	Лекція 2. Клінічна та позаклінічна діяльність фізичного терапевта. <i>План лекції:</i> 1. Етапи підготовки фахівців з фізичної реабілітації. 2. Професійні компетенції спеціаліста з фізичної реабілітації. 3. Етичний кодекс спеціаліста з фізичної реабілітації. 4. Загальні основи фізичної реабілітації. 5. Форми роботи лікарського контролю. 6. Методика оцінки фізичного розвитку. Список рекомендованих джерел Основний: 1 [с.35-42], 3 [с.49-53], 5 [с.93-97] Додатковий: 2 [с.50-53], 3 [с.243-246], 5 [с.322-326] Інтернет джерела: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7	2
<i>Знати</i> - особливості контролю за особами різного віку та статі <i>Вміти</i> - підбирати лікувальні фізичні вправи для дітей та людей похилого віку	Практичне заняття 2. Форми роботи фізичного терапевта <i>План заняття:</i> 1. Лікарсько-фізкультурний диспансер, центри спортивної реабілітації, санаторно-курортні комплекси. 2. Особливості контролю за особами різного віку та статі. 3. Роль лікувальних фізичних вправ у геронтології та педіатрії. Список рекомендованих джерел Основний: 1 [с.35-42], 3 [с.49-53], 5 [с.93-97] Додатковий: 2 [с.50-53], 3 [с.243-246], 5 [с.322-326] Інтернет джерела: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7	2

	Самостійна робота Опрацювання основної (3, 2) та додаткової (1, 9, 10) літератури. Проаналізувати структуру роботи лікувально-фізкультурних диспансерів. <i>Підготовка до тестування з тем дисципліни може бути здійснена в системі дистанційного навчання.</i> Виконання індивідуального завдання: <i>підготовка презентації за допомогою програми PowerPoint на тему: «Основні санаторно-курортні комплекси України». Онлайн обговорення результатів дослідження.</i>	10
<i>Знати</i> - основні реабілітаційні обстеження <i>Вміти</i> - проводити основні реабілітаційні обстеження	Лекція 3. Реабілітаційне обстеження. <i>План лекції:</i> 1. Визначення реабілітаційного обстеження. 2. Правила проведення реабілітаційного обстеження. 3. Клініко-фізіологічне обґрунтування лікувальної фізичної культури. 4. Визначення та оцінка фізичного розвитку людини. Список рекомендованих джерел Основний: 1 [с.64-70], 3 [с.37-42], 5 [с.387-390] Додатковий: 2 [с.12-17], 4 [с.62-67], 5 [с.354-358] Інтернет джерела: 1, 3, 4, 5, 7	2
<i>Знати</i> - методи обстеження опорно-рухового апарату <i>Вміти</i> - проводити основні методи обстеження опорно-рухового апарату людини	Практичне заняття 3. Лікувальна фізична культура в системі фізичної реабілітації. <i>План заняття:</i> 1. Принципи та методи обстеження опорно-рухового апарату. 2. Показання та протипоказання до занять лікувальною фізичною культурою. 3. Розподіл на медичні групи. 4. Поняття про гостру та хронічну перенапругу. Список рекомендованих джерел Основний: 1 [с.64-70], 3 [с.37-42], 5 [с.387-390] Додатковий: 2 [с.12-17], 4 [с.62-67], 5 [с.354-358] Інтернет джерела: 1, 3, 4, 5, 77	2

	Самостійна робота Опрацювання лекційного та семінарського матеріалу. Визначити та проаналізувати закономірності формування медичних груп в закладах вищої освіти. Опрацювання основних (3,2) та додаткових (9, 10) літературних джерел. <i>Підготовка до тестування з тем дисципліни може бути здійснена в системі дистанційного навчання.</i> Виконання індивідуального завдання: <i>підготовка презентації за допомогою програми PowerPoint на тему: «Хронічна перенапруга, та методи її лікування та профілактики». Онлайн обговорення результатів дослідження.</i>	10
<i>Знати</i> - класифікацію фізичних вправ - основні принципи підбору та дозування фізичного навантаження <i>Вміти</i> - скласти програму фізичної реабілітації	Лекція 4. Проведення реабілітаційного втручання. <i>План лекції:</i> 1. Реабілітаційний супровід. 2. Програми раннього втручання. 3. Принцип складання реабілітаційних програм. 4. Поняття про пасивні та активні методи фізичної реабілітації. 5. Класифікація фізичних вправ. 6. Основні принципи підбору та дозування фізичних вправ. Список рекомендованих джерел Основний: 3 [с.408-410], 4 [с.41-45], 5 [с.72-76] Додатковий: 2 [с.10-13], 4 [с.36-40] Інтернет джерела: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7	2
<i>Знати</i> - основні принципи фізіотерапії та бальнеотерапії <i>Вміти</i> - підбирати засоби відновлення та стимуляції при оздоровчому та спортивному тренуванні	Практичне заняття 4. Толерантність до фізичних навантажень. <i>План заняття:</i> 1. Засоби відновлення та стимуляції при оздоровчому та спортивному тренуванні. 2. Поняття про лікування зі стисканням (компресією) та витягуванням (тракцією). 3. Фізіотерапія, як основна фізичної реабілітації. 4. Види, методи, показання та протипоказання до проведення фізіотерапії. 5. Бальнеотерапія. Види, методи, показання	2

	та протипоказання до проведення бальнеотерапії. Список рекомендованих джерел Основний: 3 [с.408-410], 4 [с.41-45], 5 [с.72-76] Додатковий: 2 [с.10-13], 4 [с.36-40] Інтернет джерела: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7	
	Самостійна робота Опрацювання лекційного та практичного матеріалу. Вивчення основної (2,3) та додаткової (9,10) літератури. Вивчення основних видів фізіотерапії та бальнеотерапії. Написання програми фізичної реабілітації, по зразку. <i>Підготовка до тестування з тем дисципліни може бути здійснена в системі дистанційного навчання.</i> Виконання індивідуального завдання: <i>підготовка презентації за допомогою програми PowerPoint на тему: «Класифікація реабілітаційних вправ. Активні та пасивні методи фізичної реабілітації». Онлайн обговорення результатів дослідження.</i>	10
<i>Знати</i> - основні методи реабілітації у передопераційний та післяопераційний періоди. - визначення, медична етика та деонтологія. <i>Вміти</i> - підібрати основні реабілітаційні методи при реабілітації колінного суглобу та при компресійних переломах.	Лекція 5. Загальні поняття про роль фізичної терапії у реабілітації спортсменів <i>План лекції:</i> 1. Фізична реабілітація після травм та операцій колінного суглобу. 2. Фізична реабілітація при захворюваннях та травмах хребта (компресійні переломи). 3. Основні завдання та методи реабілітації у передопераційний та післяопераційний періоди. 4. Медична етика та деонтологія. Список рекомендованих джерел Основний: 2 [с.275-278], 3 [с.477-479], 5 [с.342-347] Додатковий: 4 [с.66-70], 5 [с.357-360] Інтернет джерела: 1, 2, 3, 4, 7	2

<i>Знати</i> - основні завдання реабілітації в періоди (імобілізації, постімобілізації, відновний) <i>Вміти</i> - підбирати основні методи та засоби реабілітації при сколіозі та порушеннях постави	Практичне заняття 5. Методи фізичної реабілітації для профілактики спортивних травм. <i>План заняття:</i> 1. Профілактика травматизму. 2. Роль міофасциальної терапії та її вплив на м'язову систему. 3. Загальні та спеціальні задачі при сколіозі. 4. Реабілітаційний масаж. 5. Завдання фізичної реабілітації залежності від періоду (імобілізаційний, постімобілізаційний, відновний). Список рекомендованих джерел Основний: 2 [с.275-278], 3 [с.477-479], 5 [с.342-347] Додатковий: 4 [с.66-70], 5 [с.357-360] Інтернет джерела: 1, 2, 3, 4, 7	2
	Самостійна робота Опрацювання лекційного та практичного матеріалу. Опрацювання основних (2,3) та додаткових (1,9,10) літературних джерел. Проаналізувати і описати основні принципи профілактики травматизму в спорті. Описати основні методи тракційної терапії. <i>Підготовка до тестування з тем дисципліни може бути здійснена в системі дистанційного навчання.</i> Виконання індивідуального завдання: <i>підготовка презентації за допомогою програми PowerPoint. Онлайн обговорення результатів дослідження.</i>	10
<i>Знати</i> - основні масажні школи та види масажу - основу лікувального масажу та основні вимоги до спеціаліста з масажу <i>Вміти</i> - планувати масажний сеанс та робоче місце масажного кабінету	Лекція 6. Основи масажу. Введення у масаж. <i>План лекції:</i> 1. Історія розвитку масажу. 2. Основні масажні школи. 3. Основи лікувального масажу. 4. Види масажу. 5. Форми масажу. Методи масажу. 6. Гігієнічні вимоги до проведення масажу. 7. Організація масажного кабінету. 8. Планування сеансів масажу. 9. Вимоги про спеціаліста із масажу. Список рекомендованих джерел Основний: 1 [с.31-34], 2 [с.107-112], 5 [с.11-13] Додатковий: 1 [с.17-21], 3 [с.49-52], 4 [с.14-18]	2

	Інтернет джерела: 1, 2, 3, 4	
<i>Знати</i> - протипоказання та показання до масажу - основні показання для масажу в геронтології та педіатрії <i>Вміти</i> - розрізняти методи ручного, апаратного та комбінованого масажу	Практичне заняття 6. Принципи застосування масажу та вплив масажу на організм. <i>План заняття:</i> 1. Показання та протипоказання до проведення масажу. 2. Методи масажу: ручний, апаратний, комбінований. 3. Вплив масажу на шкіру, нервову систему, кровоносну та лімфатичну системи, опорно-руховий апарат, дихальну систему. 4. Вплив масажу на обмін речовин. 5. Роль масажу в геронтології та педіатрії <i>Список рекомендованих джерел</i> Основний: 1 [с.31-34], 2 [с.107-112], 5 [с.11-13] Додатковий: 1 [с.17-21], 3 [с.49-52], 4 [с.14-18] Інтернет джерела: 1, 2, 3, 4	2
	Самостійна робота Опрацювання лекційного та практичного матеріалу. Опрацювання основних (1) та додаткових (3,12) літературних джерел. Проаналізувати та описати основні масажні школи. Проаналізувати основні масажні школи з моменту їх створення. Описати основні технологічні засоби для проведення апаратного масажу. Оформити у вигляді таблиці основні масажні апарати для виконання антицелюлітного масажу. Проаналізувати основні показання для проведення масажу для людей похилого віку. Підготовка до самостійного опрацювання теми. Підготовка до тестування з тем дисципліни може бути здійснена в системі дистанційного навчання. Онлайн обговорення результатів дослідження.	10

<i>Знати</i> - основний фізіологічний вплив прийомів масажу на організм людини <i>Вміти</i> - визначити основні методичні вказівки до використання масажних прийомів в залежності від поставленої задачі масажу	Лекція 7. Прийоми масажу. <i>План лекції:</i> 1. Фізіологічний вплив прийомів масажу на організм людини. 2. Визначення, основні методичні вказівки до виконання, техніка та назви прийомів погладжування. 3. Визначення, основні методичні вказівки до виконання, техніка та назви прийомів розтирання. 4. Визначення, основні методичні вказівки до виконання, техніка та назви прийомів розминання. 5. Визначення, основні методичні вказівки до виконання, техніка та назви прийомів витискання. 6. Визначення, основні методичні вказівки до виконання, техніка та назви прийомів вібрації та ударних прийомів. Список рекомендованих джерел Основний: 1 [с.383-385], 2 [с.135-138], 5 [с.407-410] Додатковий: 1 [с.28-31], 3 [с.81-84], 5 [с.343-347] Інтернет джерела: 2, 4, 5, 6, 7	2
<i>Знати</i> - основні прийоми масажу <i>Вміти</i> - виконувати основні прийоми масажу - виконувати підбір прийомів масажу в залежності від цілі та задачі масажу	Практичне заняття 7. Основні масажні прийоми в практиці масажиста <i>План заняття:</i> 1. Відпрацювання основних прийомів погладжування 2. Відпрацювання основних прийомів розтирання 3. Відпрацювання основних прийомів розминання 4. Відпрацювання основних прийомів витискання 5. Відпрацювання основних прийомів вібрації та ударних прийомів Список рекомендованих джерел Основний: 1 [с.383-385], 2 [с.135-138], 5 [с.407-410] Додатковий: 1 [с.28-31], 3 [с.81-84], 5 [с.343-347] Інтернет джерела: 2, 4, 5, 6, 7	2
	Самостійна робота Опрацювання лекційного та практичного матеріалу. Опрацювання основних (1) та додаткових (7,12) літературних джерел. Проаналізувати та опрацювати методичні вказівки до техніки виконання масажних прийомів. Вибрати та описати по три основних прийомів масажу (на вибір) та	18

	фізіологічний вплив на організм людини. Описати у вигляді таблиці основні масажні засоби для виконання масажу. Самостійне практичне відтворення масажних прийомів. Підготовка до самостійного опрацювання теми. <i>Підготовка до тестування з тем дисципліни може бути здійснена в системі дистанційного навчання. Онлайн обговорення результатів дослідження.</i>	
<i>Знати</i> - методичні особливості проведення масажу окремих частин тіла <i>Вміти</i> - підбирати основні прийоми масажу, організовувати масажний сенс окремої частини тіла	Лекція 8. Масаж окремих частин тіла <i>План лекції:</i> 1.Методика виконання, особливості, техніка проведення масажу спини та «комірцевої» ділянки. 2. Методика виконання, особливості, техніка проведення масажу верхніх та нижніх кінцівок. 3. Масаж передньої поверхні грудної клітини та живота. 4. Методика виконання, особливості, техніка проведення масажу голови. Список рекомендованих джерел Основний: 1 [с.371-373], 4 [с.19-23], 5 [с.290-295] Додатковий: 1 [с.41-43], 3 [с.193-196], 4 [с.56-60] Інтернет джерела: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7	4
<i>Знати</i> - основні прийоми масажу, які приміняються для масажу окремих частин тіла <i>Вміти</i> - методично правильно виконувати масажні прийоми при масажу окремих частин тіла	Практичне заняття 8. Основні прийоми масажу для окремих частин тіла <i>План заняття:</i> 1. Різновиди прийомів при масажі спини та «комірцевої» ділянки. 2. Різновиди прийомів при масажі верхніх та нижніх кінцівок. 3. Різновиди прийомів масажу передньої поверхні грудної клітини та живота. 4. Різновиди прийомів масажу голови. Список рекомендованих джерел Основний: 1 [с.371-373], 4 [с.19-23], 5 [с.290-295] Додатковий: 1 [с.41-43], 3 [с.193-196], 4 [с.56-60] Інтернет джерела: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7	4

	Самостійна робота Опрацювання лекційного та практичного матеріалу. Опрацювання основних (1) та додаткових (7,12) літературних джерел. Відпрацювання масажних прийомів. Описання основних показань по проведенню масажу окремих частин тіла (у вигляді таблиці). Описання основних протипоказань для проведення масажу окремих частин тіла. Самостійне практичне відтворення масажних прийомів. Оформити таблицю послідовності масажних прийомів. Підготовка до самостійного опрацювання теми. <i>Підготовка до тестування з тем дисципліни може бути здійснена в системі дистанційного навчання. Онлайн обговорення результатів дослідження.</i>	18
<i>Знати</i> - визначення, показання до загального масажу - визначення самомасажу та його роль в житті людини <i>Вміти</i> - планувати сеанс загального масажу, підбір техніки, методики та прийомів масажу - виконувати основні прийоми, за положення при самомасажі	Лекція 9. Техніка загального масажу та самомасажу. <i>План лекції:</i> 1. Особливості, техніка та методика виконання загального масажу. 2. Різновиди масажних прийомів при проведенні загального масажу. 3. Планування сеансу загального масажу. 4. Особливості, техніка та методика виконання самомасажу. 5. Самомасаж окремих частин тіла, різновид положень. 6. Різновиди прийомів самомасажу. Список рекомендованих джерел Основний: 1 [с.563-569], 2 [с.285-287], 5 [с.233-238] Додатковий: 1 [с.39-42], 3 [с.224-227], 4 [с.37-39] Інтернет джерела: 3, 4, 5, 6, 7	4
<i>Знати</i> - основні показання до проведення спортивного масажу - першу допомогу при забої, розтягненні, вивиху, переломі, струсі. <i>Вміти</i> - методично	Практичне заняття 9. Спортивний масаж. <i>План заняття:</i> 1. Визначення спортивного масажу та його роль в житті спортсмена. 2. Методика побудови спортивного масажу в залежності від виду спорту. 3. Особливості масажу при проведенні тренувально-змагального циклу (в процесі тренування, в процесі змагань). 4. Особливості масажу при травмах опорно-рухового апарату: забій, розтягнення, вивих, перелом, струс.	4

правильно підібрати методику та форму масажу в тренувально-змагальному процесі	Список рекомендованих джерел Основний: 1 [с.563-569], 2 [с.285-287], 5 [с.233-238] Додатковий: 1 [с.39-42], 3 [с.224-227], 4 [с.37-39] Інтернет джерела: 3, 4, 5, 6, 7	
	Самостійна робота Опрацювання лекційного та практичного матеріалу. Опрацювання основних (1) та додаткових (3,12) літературних джерел. Опрацювати і описати основні масажні прийоми в організації загального масажу. Описати послідовність виконання масажних прийомів при проведенні загального масажу. Підібрати і описати основні прийоми при проведенні спортивного масажу для зняття м'язового тону. Описати основні прийоми спортивного масажу в умовах змагань. <i>Підготовка до тестування з тем дисципліни може бути здійснена в системі дистанційного навчання. Онлайн обговорення результатів дослідження</i>	18
<i>Знати</i> - основні показання, захворювання та відхилення в стані здоров'я при масажі в залежності від типу захворювання систем організму <i>Вміти</i> - підібрати методично правильно прийоми та техніку масажу при захворюванні різних систем організму людини	Лекція 10. Лікувальний масаж <i>План лекції:</i> 1. Особливості проведення, техніка, методика масажу при захворюваннях дихальної, серцево-судинної та травної систем. 2. Особливості проведення, техніка, методика масажу при захворюваннях нервової системи, захворювань та травм опорно-рухового апарату. Список рекомендованих джерел Основний: 1[с.467-471], 4 [с.24-30], 5 [с.429-434] Додатковий: 1 [с.71-73], 2 [с.21-26], 3 [с.272-275] Інтернет джерела: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7	2
<i>Знати</i> - визначення сегментарно-рефлекторний масаж - побудову	Практичне заняття 10. Сегментарно-рефлекторний масаж. <i>План заняття:</i> 1. Сегментарно-рефлекторний масаж. 2. Особливості застосування та методика сегментарно-рефлекторного масажу. 3. Побудова паравертебральних зон.	2

основних паравертебральних зон <i>Вміти</i> - приміняти основні прийоми сегменторно- рефлекторного масажу на практиці	4. Спеціальні прийоми сегментарно- рефлекторного масажу. Список рекомендованих джерел Основний: 1[с.467-471], 4 [с.24-30], 5 [с.429-434] Додатковий: 1 [с.71-73], 2 [с.21-26], 3 [с.272-275] Інтернет джерела: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7	
	Самостійна робота Опрацювання лекційного та практичного матеріалу. Опрацювання основних (1) та додаткових (3,12) літературних джерел. Підготовка теми для здачі. Побудова таблиці «Паравертебральні зони». Описання основних показань для проведення масажу при захворюваннях різних систем організму (таблиця). Описання методики проведення масажу при захворюваннях різних систем організму людини (таблиця). <i>Підготовка до тестування з тем дисципліни може бути здійснена в системі дистанційного навчання. Онлайн обговорення результатів дослідження.</i>	18
Разом		180

** Примітка: курсивом виділені інтерактивні методи навчання*

3. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

Основний:

1. Вакуленко Д., Вакуленко Л., Кутакова О., Прилуцька Г.: навч. посіб./ Лікувально-реабілітаційний масаж, 2020. – 592с.
2. Вакуленко Л. О.: навч. посіб./Основи реабілітації, фізичної терапії, ерготерапії / Укрмедкнига, 2019. – 372 с.
3. Медична і соціальна реабілітація: підручник/ В. Б. Самойленко, Н. П. Яковенко, І. О. Петряшев та ін. – 2-е вид., переробл. і допов. – К.: ВСВ «Медицина», 2018. – 464 с.
4. Основи фізичної реабілітації: навчальний посібник / О. Б. Нагорна, В. В. Горчак – Рівне, 2017. – 128 с. Схвалено до друку Вченою радою НУВГП (протокол № 3 від 19. 04. 2017).
5. Фізична реабілітація та спортивна медицина.: навч. посіб./ Том 1/ В. М. Сокрута. – Львів, 2021. – 480 с.

Додатковий:

1. Корольчук А.П. Масаж загальний і самомасаж: навчально-методичний посібник для студентів факультету фізичного виховання і спорту / А.П. Корольчук, А.С. Сулима – Вінниця: 2018. – 124 с.
2. Лучко О. Р. Фізична реабілітація та рекреаційно-оздоровчі технології : конспект лекції / О. Р. Лучко, С. С. Довженко. - Харків : УкрДУЗТ, 2020. - 58 с.
3. Марцінковський, І. Б. Спортивний масаж (курс лекцій та методичні рекомендації до практичних занять і лабораторних робіт) : навч. посібник / І. Б. Марцінковський. – Миколаїв : НУК, 2017. – 320 с. + електрон. копія.
4. Методичні рекомендації з дисципліни «Основи фізичної терапії» /Укладач: к. н. з 16л.16. 16л.16. І с. Філак Я. Ф. – Ужгород, 2020. – 36 с.
5. Науко-дослідна робота студентів зі спеціальності «Фізична терапія, ерготерапія»: навч.-метод. посіб./ укл.: Л. Г. Доцюк, В. В. Гусак. – Чернівці: Чернівецька нац Ун-т ім. Ю. Федьковича, 2019. – 95 с.

6. Основи реабілітації, фізичної терапії, ерготерапії : підручник / Л. О. Вакуленко [та17л..] ; за17л.17л.17. Л. О. Вакуленко, В. В. Клапчука. – Тернопіль : Укрмедкн.: ТДМУ, 2018. – 371 с. :17л.17.,17л.. – Бібліогр.: с. 369-371. – Дод.: с. 322-368.
7. Реабілітаційне обстеження у практиці фізичного терапевта: навчальний посібник / І. М. Григус, О. Б. Нагорна, В. В. Горчак – Рівне, 2017. – 150 с. Схвалено до друку Вченою радою НУВГП (протокол № 6 від 29. 06. 2017).

Інтернет джерела:

1. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://ep3.nuwm.edu.ua/view/shufr/05-07-01.html>
2. Сфера діяльності фізичного терапевта: інформаційний посібник – https://physrehab.org.ua/wp-content/uploads/2019/05/Sfera_diyalnosti_final_web.pdf
3. Основи масажу та самомасажу навчально-методичний посібник С. В. Дарійчук. Чернівці, 2018 – 184 с. <https://archer.chnu.edu.ua/xmlui/bitstream/handle>
4. Закон України про фізичну реабілітацію. Відомості Верховної Ради (ВВР), 2021, № 8, ст.59 <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1053-20#Text>
5. Фізична реабілітація та рекреаційно-оздоровчі технології: [наук. журн.] – Харків: ХДАФК, 2016. – № 2. – 112 с. http://repo.khdafk.kh.ua/bitstream/123456789/1266/1/%D0%96%D1%83%D1%80%D0%BD%D0%B0%D0%BB_2%20%D0%A4%D0%A0%20%D0%B8%20%D0%A0.pdf
6. Сучасні питання фізичної реабілітації, рекреації та фізичного виховання різних груп населення. Тези III міжнародної науково-практичної конференції, 19-20 грудня 2019 р. / Фізична реабілітація та рекреаційно-оздоровчі технології. 2019. 3(1), 64 с. (Укр.) <http://repo.khdafk.kh.ua/bitstream/123456789/1790/1/11684-5607-PB.pdf>

7. Марцінковський І. Б. Спортивний масаж (курс лекцій та методичні рекомендації до практичних занять і лабораторних робіт): навч. посіб./ І. Б. Марцінковський. – Миколаїв: НУК, 2017. -320 с.
URI: <http://eir.nuos.edu.ua/xmlui/handle/123456789/3117>